

Vissa skattefrågor rörande statsråden

Sammanfattning

Under konstitutionsutskottets beredning av riksdagsstyrelsens framställning om ändrade ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (2005/06:RS4) har det framkommit ett behov av liknande förändringar när det gäller statsrådets ekonomiska villkor. Konstitutionsutskottet och skatteutskottet har därför beslutat att väcka förslag hos riksdagen om de förändringar av statsrådets regler som behövs på respektive utskotts beredningsområde.

I detta betänkande lägger skatteutskottet fram förslag om ändrade skatte regler för statsråden. Utskottets förslag innebär att uppdraget som statsråd skall berättiga till avdrag för ökade levnadskostnader enligt reglerna om tillfälligt arbete och att förmån av resa med statsrådsbil inte skall tas upp till beskattning. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2006.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vissa skattefrågor rörande statsråden

Riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Stockholm den 2 juni 2006

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Anna Grönlund Krantz (fp), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Per-Olof Svensson (s), Marie Engström (v), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Gunnar Andrén (fp), Jörgen Johansson (c), Catharina Bråkenhielm (s), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s) och Barbro Feltzing (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Statsrådets ersättningar och förmåner har varit föremål för en översyn. Regeringskansliet beslutade den 19 augusti 2003 att ge f.d. kammarrättspresidenten Jan Francke i uppdrag att se över och lämna förslag om dels statsrådets ersättningar vid resor m.m., dels värderingen av förmåner som statsråden uppbär i samband med sina uppdrag. Statsrådsutredningen har den 10 november 2003 avlämnat delpromemorian Resor med statsrådsbil (Ds 2004:27 bilaga 3) och i april 2004 promemorian Ersättningar och förmåner till statsråd m.m. (Ds 2004:27).

Riksdagsstyrelsen har i framställning 2005/06:RS4 Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter lagt fram förslag som syftar till att effektivisera riksdagsledamöternas ekonomiska ersättningssystem och skapa ett regelsystem som är bättre anpassat till ledamöternas nuvarande förhållanden. Riksdagsstyrelsens förslag grundar sig bl.a. på de förslag som lagts fram i betänkandena Ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (2004/05:URF2) och Traktamente, bilersättning, EU-resor (2005/06:URF3). Beredningen av förslaget, som utförts av konstitutionsutskottet, har nyligen avslutats (bet. 2005/06:KU33).

Med anledning av konstitutionsutskottets beredning av riksdagsstyrelsens framställning om ändrade villkor för riksdagens ledamöter har Regeringskansliets förvaltningsavdelning den 5 maj 2006 upprättat en promemoria som redovisar några förändringar som av liknande skäl bör övervägas vad gäller de ekonomiska villkoren för regeringens medlemmar. I promemorian redovisas Statsrådsutredningens förslag i aktuell del, remissutfallet och förvaltningsavdelningens förslag. I promemorian finns vidare dels ett förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m., dels ett förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Promemorian finns i bilaga 3 till konstitutionsutskottets betänkande 2005/06:KU33 Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.

Skatteutskottet har inhämtat Skatteverkets yttrande över de ändringar i inkomstskattelagen som föreslås i förvaltningsavdelningens promemoria. Skatteverkets yttrande återfinns i bilaga 2.

Konstitutionsutskottet och skatteutskottet har vidare inhämtat Lagrådets yttrande över lagförslagen i förvaltningsavdelningens promemoria. Lagrådets yttrande finns i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Vissa skattefrågor rörande statsråden

Utskottets förslag i korthet

Uppdraget som statsråd skall berättiga till avdrag för ökade levnadskostnader enligt reglerna om tillfälligt arbete på annan ort. Förmån av resa med statsrådsbil skall inte beskattas.

Statsrådets avdrag för ökade levnadskostnader

Bakgrund

Statsrådsutredningen föreslog i promemorian Ersättningar och förmåner till statsråd m.m. att statsrådets skatterättsliga tjänsteställe skulle anses vara bostaden på hemorten, vilket skulle innebära att statsråden skulle anses vara på tjänsteresa vid arbete i Regeringskansliet och ha rätt att dra av ökade levnadskostnader om avståndet mellan bostaden och Regeringskansliet var längre än 50 km.

Regeringskansliets förvaltningsavdelning föreslår i sin promemoria att uppdraget som statsråd skall berättiga till avdrag för ökade levnadskostnader enligt reglerna om tillfälligt arbete på annan ort. Skatteverket och Lagrådet har yttrat sig över detta förslag och har tillstyrkt förslaget respektive inte haft någon erinran mot det.

Utskottets ställningstagande

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till sin arbetsplats i Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlösningsförstärkning och tillägg för logikostnad med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning. Detta följer av 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Statsrådsutredningens förslag om en ordning där bostaden är tjänsteställe innebär att statsråden är på tjänsteresa när de i tjänsten vistas utanför bostaden. Det medför att arbetsresor skatterättsligt får karaktären av tjänsteresor. Vidare blir reglerna om avdrag för ökade levnadskostnader under tjänsteresa under vissa förutsättningar tillämpliga vid tjänsteresa till Stockholm. När en förrättning pågått under längre tid än tre månader kommer, beroende på omständigheterna, rätten till avdrag att bedömas enligt reglerna om tillfälligt arbete på annan ort.

Statsråden fullgör normalt sitt uppdrag i Stockholm. Det är inte lämpligt att anse ett statsråd vara på tjänsteresa när uppdraget utförs inom Regeringskansliets lokaler. Däremot finns det enligt utskottets mening anledning att försöka skapa en tydligare reglering av statsrådets rätt till avdrag för ökade levnadskostnader när de bor på annan ort än Stockholm. Detta kan, som Regeringskansliets förvaltningsavdelning föreslår i sin promemoria, ske genom att det i lagtexten anges att uppdraget som statsråd skall behandlas som ett sådant arbete som berättigar till avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete enligt bestämmelserna i 12 kap. 18 § inkomstskattelagen.

Den föreslagna lagändringen har intagits i utskottets förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (bilaga 1).

Resor med statsrådsbil

Bakgrund

Statsrådsutredningen har i delpromemorian Resor med statsrådsbil föreslagit att statsrådets förmån av fria resor med statsrådsbil inte skall tas upp till beskattning.

Utskottets ställningstagande

Det krävs ett väl fungerande personskydd för att minska regeringens och därmed samhällets sårbarhet för våld och hot om våld. De enskilda statsrådets säkerhet är central i flera dimensioner. Genom att upprätthålla en hög personlig säkerhet för landets högsta politiska företrädare stärks skyddet för demokratin och värnas det demokratiska statsskicket. Höga krav ställs således på att erforderliga säkerhetsåtgärder skall vidtas för att skydda statsråden. Framför allt mordet på utrikesminister Anna Lindh har rest krav på en allmänt förstärkt personlig säkerhet för samtliga statsråd.

Statsrådets speciella ställning och behovet av en förstärkt säkerhetsapparat för att skydda dem och höja den personliga säkerheten runt statsråden har medfört ett nytt läge som gör att den skattemässiga bedömningen av statsrådets resor med statsrådsbil har förändrats. Om det enligt Regeringskansliets eller något departements säkerhetschef eller Säkerhetspolisens bedömning anses föreligga en hotbild mot statsrådet är det av säkerhetsskäl motiverat att ett statsråd använder statsrådsbil även för andra resor än tjänsteresor. Säkerhetsaspekten kan här ses som en effekt av statsrådsuppdraget som får omedelbara återverkningar på den privata sfären för personen i fråga. I ett sådant läge måste ett statsråd avstå från att resa kollektivt eller förflytta sig på något annat sätt som inte är tillräckligt betryggande. Om ett statsråd på så vis tvingas anpassa sig efter Regeringskansliets rekommendationer även för privata resor är det enligt utskottets mening rimligt att statsrådet inte skall behöva förmånsbeskattas för resorna.

Mot bakgrund av det ovan anförda bör 11 kap. inkomstskattelagen kompletteras med en bestämmelse om att statsrådets fria resor med statsrådsbil inte skall tas upp till beskattning. Utskottet förutsätter att Regeringskansliet utfärdar anvisningar om hur det faktiska utnyttjandet av statsrådsbilarna och rutinerna däromkring skall hanteras i den praktiska tillämpningen. Rutinerna bör ha en utformning som innebär att de säkerhetsbedömningar som ligger till grund för ett beslut att använda statsrådsbil blir dokumenterade.

Den föreslagna lagändringen har intagits i utskottets förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Ikraftträdandet

De föreslagna reglerna bör träda i kraft den 1 augusti 2006.

Lagförslaget

Utskottet föreslår med stöd av 3 kap. 7 § riksdagsordningen att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

BILAGA 1

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 12 kap. 18 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 10 a §, och närmast före 11 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.**Statsråds resa med statsrådsbil***10 a §*

Ett statsråds förmån av resa med statsrådsbil skall inte tas upp.

12 kap.

18 §

Ökade levnadskostnader på grund av att den skattskyldige har sitt arbete på en annan ort än den där han har sin bostad skall dras av bara om

1. arbetet avser en kortare tid,
2. arbetet inte är kortvarigt men ändå är tidsbegränsat till sin natur eller sådant att det kräver en fast anknytning till bostadsorten,
3. arbetet skall bedrivas på flera olika platser, eller
4. det av någon annan anledning inte skäligen kan ifrågasättas att den skattskyldige bör flytta till arbetsorten.

Uppdrag som statsråd skall behandlas som ett sådant arbete som avses i 2.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2006.

BILAGA 2

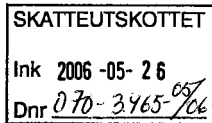
Skatteverkets yttrande

YTTRANDE

1(1)

Datum 2006-05-22 Dnr 131 327055-06/112

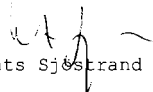

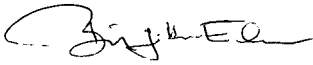
Skatteutskottet
Sveriges Riksdag

Yttrande över PM den 17 maj 2006 om vissa ändringar i inkomstskattelagen

Skatteverket tillstyrker av Skatteutskottet förslagna ändringar i inkomstskattelagen.

Yttrandet har beslutats av undertecknad generaldirektör. Vid den slutliga handläggningen har deltagit skattedirektörerna Wilhelm Andersson och Urban Strömberg samt skattejuristen Birgitta von Euler, föredragande.

Mats Sjöstrand

Birgitta von Euler

SKATTEVERKET

Postadress
171 94 Solna

Besöksadress
Solna strandväg 10

Telefon
08-764 80 00

Telefax
08-28 37 73

www.skatteverket.se

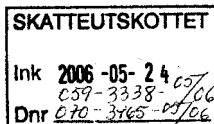
E-postadress
huvudkontoret@skatteverket.se

BILAGA 3

Lagrådets yttrande

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-05-22

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Vissa ersättningar till statsråd

Riksdagens konstitutionsutskott har den 18 maj 2006 beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Riksdagens skatteutskott har samma dag beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i inkomstkattelagen (1999:1229).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av föredraganden i konstitutionsutskottet Åse Matz och föredraganden i skatteutskottet Peder Brynolf.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Ur protokollet rätt utdraget
betygar:

A. Elgstrand